
Kolik stojí český vysokoškolák?

Kolik stojí český vysokoškolák?

Studium mladých lidí na VŠ financují z velké části rodiče. Jako velkou zátěž pro rodinu to pocítují například studenti techniky.

Z výsledků výzkumu, který provedlo Centrum pro studium vysokého školství (CSVŠ) vyplývá, že jedním z palčivých problémů českých vysokoškoláků je jejich finanční situace.

Problémy způsobené nedostatkem peněz či nízkou kvalitou ubytování mají přitom velký vliv na spokojenost vysokoškoláků a ovlivňují tak i jejich studijní výsledky. Podle studie CSVŠ tak u více než jedné pětiny dotázaných znamená jejich „pobyt“ na VŠ značnou zátěž rozpočtu jejich rodiny, která ve velké většině případů pomáhá studentovi finanční otázku studia řešit. Čtvrtina respondentů uvedla, že jejich náklady nepředstavují žádné vážnější komplikace pro jejich rodiče.

Nejméně peněz mají technici

Finanční situace studentů se ale liší i podle oborů, kterým se věnují. Největší obtíže s hrazením nákladů mají rodiče studentů technicky zaměřených fakult (téměř jedna třetina pocítuje svou útratu jako značnou zátěž pro rodinu), obdobné jsou výsledky u posluchačů pedagogických oborů. V opačném postavení jsou jejich vrstevníci z právnických a humanitních fakult (žádné problémy nemá s financováním studia svých potomků téměř polovina rodin, jejichž potomci studují právnické obory, u humanitních se jedná o necelou třetinu).

Vzhledem k tomu, že pro většinu českých vysokoškoláků tvoří peníze od rodičů hlavní část jejich celkového příjmu - a to asi 90 % - znamená to, že odlišnosti mezi obory vyplývají zejména z rozdílného sociálního prostředí studentů. Podporu od státu tak v nejvyšší míře pobírají právě studující technických, zemědělských a pedagogických fakult.

Zátěž pro rodiny: 2700 korun

Na kolik tedy vyjde českou rodinu podpora vysokoškoláka? Rodiče svým potomkům vyplácejí v průměru 2660 Kč měsíčně. Studenti se však snaží zabezpečit také vlastním přičiněním - 91% z nich si přivydělává, a tímto způsobem si přilepší každý měsíc zhruba o 1760 Kč. Vzhledem k tomu, že vysokoškoláci umějí pracovat na počítači a mají také jazykové znalosti, není pro ně obtížné získat ve větších městech brigádu. Pravidelný přivýdělek mají zejména studenti v Praze (33 % respondentů), příležitostný pak v Brně (72 %).

Na bankovní účty vysokoškoláků však významně přispívá i stát -40% z nich tak každý měsíc získá v průměru dalších 880 Kč. Nejmenší roli hrají v příjmech studentů stipendia, která tvoří asi 6 % příjmu, a to přesto, že se jedná o nezanedbatelnou částku - činí průměrně 1020 Kč. Třetina vysokoškoláků musí měsíčně vystačit se 3 až 4 tisíci Kč.

Sociální stipendia pro více studentů

Ministerstvo školství plánuje, že dalším příjmem větší části vysokoškoláků by se mohlo stát takzvané sociální stipendium. Podmínky pro jeho získání i jeho výše je nyní zcela v kompetenci veřejných VŠ. Ministerstvo by však tuto skutečnost chtělo změnit a stipendia přiznat všem studentům - tedy studentům soukromých vysokých školy, kteří pocházejí z rodin pobírajících přídatky na dítě ve zvýšené výměře. O jakou částku by se jednalo? To zatím není jisté, ministryně Petra Buzková by ale chtěla, aby se jednalo o trojnásobek stávajícího přídatku na dítě. „To by znamenalo, že každý student ze sociálně slabší rodiny by obdržel 2400 Kč měsíčně. Nicméně za úspěch lze pokládat i to, pokud se podaří vyjednat peníze na dvojnásobné navýšení tedy 1600 Kč pro každého studenta,“ říká.

Navržená změna by umožnila přiznávat nejen sociální, ale i ubytovací stipendia všem vysokoškolským studentům. V současnosti totiž mohou o příspěvek na ubytování žádat mladí lidé pouze na veřejných VŠ nebo na těch soukromých školách, které jsou obecně prospěšnými společnostmi.

NÁKLADY A PŘÍJMY STUDENTŮ VŠ

Průměrná celková částka na měsíc podle oborů

právnické fakulty 5000 Kč
humanitní fakulty 4760 Kč
ekonomické fakulty 4530 Kč
pedagogické fakulty 4280 Kč
zemědělské fakulty 4000 Kč
lékařské a zdravotnické fakulty 3720 Kč

technické fakulty 3630 Kč
přírodovědní fakulty 3180 Kč

Výše příjmů od rodičů

do 1000 Kč	17,7 %
1001 - 2000 Kč	28,3 %
2001 - 3000 Kč	29,3 %
3001 - 4000 Kč	15,8 %
více než 4000 Kč	8,9 %
v průměru	2660 Kč

Průměrná výše vybraných výdajů za měsíc

strava	1182 Kč
doprava	685 Kč
učební pomůcky	348 Kč

Nezbytné měsíční výdaje spojené se studiem (ubytování, strava, dojíždění, MHD, učební pomůcky)

do 1000 Kč	6,8 %
1001 - 2000 Kč	17,2 %
2001 - 3000 Kč	35,1 %
3001 - 4000 Kč	26,6 %
4001 Kč a více	14,3 %
v průměru	3020 Kč

Příjem z příležitostného a pravidelného přivýdělku za měsíc

500 Kč	40,4/7,3 %
500 - 1001 Kč	29,4/17 %
1001 - 2000 Kč	19,3/29,8 %
2001 Kč a více	11/46 %
v průměru	1760 Kč

Poznámka: U průměrných měsíčních výdajů nebyl uveden výdaj na bydlení proto, že se letos změnil systém ubytování studentů.

Zdroj: CSVŠ